

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PROGRAM NAUCZANIA

KURSU UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH

SPO.05.3. Organizowanie prac opiekuńczych

w zakresie kwalifikacji

SPO.05. Świadczenie usług opiekuńczych

wyodrębnionej w zawodzie

opiekunka środowiskowa 341204

Branża: pomocy społecznej (SPO)

Warszawa 2021

Autorzy:

mgr Robert Fleischer

mgr Anna Owsicka

mgr Jolanta Maj

Recenzenci:

Recenzent 1 – Recenzja dydaktyczna (nauczyciel uczący w zawodzie, w którym wyodrębniono daną kwalifikację lub nauczyciela konsultanta w zakresie kształcenia zawodowego) dr Dorota Koprowska

Recenzent 2 – Recenzja merytoryczna (przedstawiciel pracodawców właściwy dla danego zawodu) mgr Ewelina Zuba

Ekspert:

mgr Bożena Fałkowicz

Program opracowany we współpracy podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego wskazanego we wniosku o powierzenie grantu na opracowanie modelowego kwalifikacyjnego kursu zawodowego (KKZ): Żłobki Miejskie.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

Oś priorytetowa II

Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.14. Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie

Konkurs nr POWR.02.14.00-IP.02-00-003/19

Opracowanie modelowych programów kwalifikacyjnych kursów zawodowych (kkz)

Warszawa 2021

Spis treści

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH SPO.05.3. Organizowanie prac opiekuńczych

1.	Wprowadzenie.....	5
2.	Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych	11
2.1.	Pogrupowanie efektów kształcenia	11
2.2.	Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe	25
2.3.	Plan kursu umiejętności zawodowych	29
3.	Cele kształcenia kursu umiejętności zawodowych.....	29
4.	Programy poszczególnych zajęć.....	30
4.1.	Program nauczania dla przedmiotu: Podstawy psychologii	30
4.1.1	Cele ogólne przedmiotu	30
4.1.2	Cele szczegółowe przedmiotu	30
4.1.3	Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	30
4.1.4	Procedury osiągania celów kształcenia	31
4.1.5	Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika	31
4.2.	Program nauczania dla przedmiotu: Podstawy komunikacji i pracy socjalnej	32
4.2.1	Cele ogólne przedmiotu	32
4.2.2	Cele szczegółowe przedmiotu	32
4.2.3	Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	32
4.2.4	Procedury osiągania celów kształcenia	33
4.2.5	Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika	33
4.3.	Program nauczania dla przedmiotu: Opieka i pielęgnacja człowieka	34
4.3.1	Cele ogólne przedmiotu	34
4.3.2	Cele szczegółowe przedmiotu	34
4.3.3	Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	35
4.3.4	Procedury osiągania celów kształcenia	37
4.3.5	Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika	37
4.4.	Program nauczania dla przedmiotu: Organizacja opieki środowiskowej	38
4.4.1	Cele ogólne przedmiotu	38
4.4.2	Cele szczegółowe przedmiotu	38
4.4.3	Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	38
4.4.4	Procedury osiągania celów kształcenia	39

4.4.5	Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika	40
4.5.	Program nauczania dla przedmiotu: Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	41
4.5.1	Cele ogólne przedmiotu	41
4.5.2	Cele szczegółowe przedmiotu	41
4.5.3	Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	42
4.5.4	Procedury osiągania celów kształcenia	44
4.5.5	Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika	44
4.6.	Program nauczania dla przedmiotu: Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej	45
4.6.1	Cele ogólne przedmiotu	45
4.6.2	Cele szczegółowe przedmiotu	45
4.6.3	Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	46
4.6.4	Procedury osiągania celów kształcenia	47
4.6.5	Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika	47
5.	Ewaluacja programu kursu umiejętności zawodowych	48
6.	Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	49
6.1.	Wykaz literatury	49
6.2.	Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	49
7.	Sposób i forma zaliczenia kursu	50
8.	Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć	51

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH SPO.05.3. Organizowanie prac opiekuńczych

1. Wprowadzenie

Charakterystyka kursu umiejętności zawodowych

Kurs umiejętności zawodowych (dalej KUZ) to pozaszkolna forma kształcenia ustawicznego. KUZ jest prowadzony według programu nauczania uwzględniającego podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie: jednej z części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji albo efektów kształcenia wspólnych dla wszystkich zawodów oraz wspólnych dla zawodów w ramach obszaru kształcenia stanowiących podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów, albo efektów kształcenia wspólnych dla wszystkich zawodów w zakresie organizacji pracy małych zespołów.

Minimalna liczba godzin kształcenia na kursie umiejętności zawodowych:

- w przypadku kształcenia w zakresie jednej z części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji – jest równa minimalnej liczbie godzin kształcenia przewidzianej dla danej części efektów kształcenia, określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego;
- w przypadku kształcenia w zakresie efektów kształcenia właściwych dla dodatkowych umiejętności zawodowych – jest równa minimalnej liczbie godzin kształcenia przewidzianych dla danej dodatkowej umiejętności zawodowej, określonej w przepisach prawa;
- w przypadku efektów wspólnych dla wszystkich zawodów wynosi 112 godzin.

Kurs umiejętności zawodowych może być prowadzony przez:

- publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych – w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz w zakresie innych zawodów przypisanych do branż, do których należą zawody, w których kształci szkoła,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego.

Liczba godzin przewidziana na realizację programu wynosi 112 godzin i jest zgodna z minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla tej kwalifikacji wynikającej z podstawy programowej dla zawodu opiekunka środowiskowa.

Kurs umiejętności zawodowych w zakresie kwalifikacji SPO.05.3. **Organizowanie prac opiekuńczych** może być realizowany w formie:

- dziennej – 1 miesiąc (112 godzin) zajęcia odbywają się przez 5 lub 6 razy w tygodniu przez 6 godzin dziennie,
- stacjonarnej – 2 miesiące (112 godzin) – zajęcia odbywają się 3 lub 4 dni w tygodniu po min. 6 godzin dziennie,
- zaocznej – 2 miesiące (65% ze 112 godzin = 73 godziny) – zajęcia odbywają się co 2 tygodnie przez 2 dni po 10 godzin dziennie, a w uzasadnionych przypadkach – co tydzień przez 2 dni po 10 godzin dziennie.

Formy indywidualizacji pracy uczestników/uczestników powinny uwzględniać:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb uczestnika,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości uczestnika.

Wskazane jest przeprowadzenie szczegółowej diagnozy potrzeb rozwoju uczestnika w kontekście specyfiki przedmiotu nauczania (diagnoza posiadanych kompetencji i potrzeb rozwoju uczestnika powinna być wykonana przez zespół prowadzących zajęcia i wychowawców z udziałem pedagoga, psychologa, doradcy zawodowego) oraz ustalenie sposobu pracy z uczestnikiem. Dużą uwagę należy zwrócić na uczestników posiadających trudności z uczeniem się. Niemniej ważni są uczestnicy uzdolnieni i szczególnie zainteresowani zawodem, przedmiotem nauczania. Każdy uczestnik posiadający szczególne potrzeby i możliwości powinien mieć określone właściwe dla siebie tempo i zakres pracy w obszarze przedmiotu nauczania z zachowaniem realizacji podstawy programowej.

Program kwalifikacyjnego kursu zawodowego dla kwalifikacji SPO.05.2. Podstawy pomocy społecznej przeznaczony jest dla osób dorosłych posiadających wykształcenie średnie, które posiadają określone kompetencje personalne i społeczne. Ze względu na charakter pracy z osobami starszymi, istotne znaczenie mają empatia i komunikatywność. Pożądane są także kreatywność, umiejętność współpracy, zdolność organizowania pomocy i wsparcia, a także umiejętność kształtowania pozytywnych relacji interpersonalnych.

Na kwalifikacyjny kurs zawodowy przyjmuje się kandydatów, którzy muszą posiadać aktualne zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do kształcenia w zawodzie, w którym wyodrębniono daną kwalifikację.

Kurs umiejętności zawodowych kończy się zaliczeniem w formie ustalonej przez podmiot prowadzący kurs. Osoba, która uzyskała zaliczenie, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kursu umiejętności zawodowych. Wzór zaświadczenia określa prawo. Osoba, która ukończyła kurs umiejętności zawodowych i podejmuje kształcenie na kwalifikacyjnym kursie zawodowym w obrębie tej samej kwalifikacji, może być zwalniana, na swój wniosek złożony podmiotowi prowadzącemu kwalifikacyjny kurs zawodowy, z zajęć dotyczących odpowiednio treści kształcenia lub efektów kształcenia zrealizowanych w dotychczasowym procesie kształcenia, o ile sposób organizacji kształcenia na kwalifikacyjnym kursie zawodowym umożliwia takie zwolnienie.

Termin rozpoczęcia i zakończenia kursu ustala organizator kursu dostosowując go do potrzeb i możliwości uczestników kursu. W przeciągu 14 dni od rozpoczęcia realizacji kursu umiejętności zawodowych należy przesłać do okręgowej komisji egzaminacyjnej informację o rozpoczęciu kształcenia na danym kursie.

Termin zakończenia kursu wynika z komunikatu Dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i musi zakończyć się 6 tygodni przed pierwszym dniem terminu głównego egzaminu zawodowego. Podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy ma obowiązek zgłoszenia okręgowej komisji egzaminacyjnej informacji o rozpoczęciu kształcenia na danym kursie.

Zawód opiekunka środowiskowa posiada wspólne efekty kształcenia z obszaru branży pomocy społecznej, które stanowią podbudowę kształcenia w zawodach:

- 341203 Opiekun w domu pomoc społecznej
- 341202 Opiekun osoby starszej
- 341201 Asystent osoby niepełnosprawnej

Struktura programu

- przedmiotowy
- spiralny.

Charakterystyka programu

Program nauczania kursu umiejętności zawodowych SPO.05.3. Organizowanie prac opiekuńczych dla zawodu opiekunka środowiskowa 341204 w branży pomocy społecznej realizowanego w trybie dziennym stacjonarnym. Jest to zawód na poziomie IV Polskiej Ramy Kwalifikacji. Wyodrębniona została w nim jedna kwalifikacja SPO.05. Świadczenie usług opiekuńczych, która określona jest na poziomie 4 Polskiej Ramy Kwalifikacji jako kwalifikacja pełna.

Ukończenie kursu wspólnie z kursami umiejętności zawodowych:

SPO.05.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy

SPO.05.2. Podstawy pomocy społecznej

SPO.05.4. Wykonywanie czynności opiekuńczych i pielęgnacyjnych

SPO.05.5. Wspieranie osoby podopiecznej w czynnościach dnia codziennego

SPO.05.6. Aktywizowanie osoby podopiecznej do samodzielności życiowej

SPO.05.7. Język obcy zawodowy

umożliwia uzyskanie świadectwa potwierdzającego kwalifikację SPO.05. Świadczenie usług opiekuńczych oraz dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminów zawodowych w kwalifikacje wchodzących w skład zawodu: Opiekunka środowiskowa 341204.

Program nauczania jest o strukturze przedmiotowej i spiralnej w układzie treści, z układem materiału nauczania zaczynającym się od zagadnień najprostszych po trudniejsze. Taki układ umożliwia powrót do treści zrealizowanych na początku edukacji, aby je powtórzyć i poszerzyć w kolejnych latach nauki. Utrwala to zarówno wiedzę jak i nabywane umiejętności celem przygotowania do realizacji zadań zawodowych. Dodatkowo taki układ i cykl nauczania w znaczącym stopniu niweluje braki edukacyjne, oraz pozwala na analizę materiału nauczania przez uczestników na różnych poziomach umiejętności.

Rozkład treści nauczania uwzględnia wzajemną korelację pomiędzy przedmiotami, a kolejność zdobywania wiedzy i umiejętności pozwala na nabycie wiedzy teoretycznej, by w krótkim czasie wykorzystać ją praktycznie. Zajęcia są realizowane na przedmiotach kształcenia teoretycznego oraz praktycznego.

Liczba godzin przewidziana na realizację programu wynosi 112 godzin i jest zgodna z minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla tej kwalifikacji wynikającej z podstawy programowej dla zawodu opiekunka środowiskowa.

Efekty kształcenia wskazane do realizacji w kształceniu teoretycznym mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie zdalnej. Kształcenie praktyczne nie może odbywać się

z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Rodzaj i wymiar godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość określa podmiot prowadzący kształcenie ustawiczne z wykorzystaniem metod i technik.

Wychodząc naprzeciw współczesnej edukacji kurs umiejętności zawodowych w części zajęć teoretycznych może być prowadzony w systemie nauki zdalnej zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zakres i rodzaj nauki zdalnej pozostają w gestii prowadzących i dyrekcji placówki zgodnie z panującymi w danym okresie warunkami.

Taka forma realizacji kursu wiąże się z wdrożeniem platform online do nauczania zdalnego, co pozwoli na swobodne prowadzenie zajęć teoretycznych w czasie rzeczywistym, przeprowadzanie testów, ankiet oraz zadawania prac domowych i semestralnych. Zajęcia mogą odbywać się w trybie LIVE co umożliwi uczestnikom kursu na czynne uczestnictwo w zajęciach, zadawanie pytań, przedstawianie swoich uwag oraz prezentacji własnych dokonań. Możliwy jest także zapis video zajęć, co pozwala na uzupełnienie wiadomości przez osoby nieobecne na danych zajęciach. Do pracy na platformach cyfrowych potrzebny jest smartfon, tablet lub komputer oraz dostęp do Internetu. Przed rozpoczęciem pierwszych zajęć KUZ należy zorganizować wstępne szkolenie z zakresu samodzielnego korzystania z platformy edukacyjnej lub wskazać filmy szkoleniowe np. na platformie YouTube. Organizator kursu powinien zapewnić:

- dostęp do oprogramowania, które umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między uczestnikami a osobami prowadzącymi zajęcia;
- materiały dydaktyczne przygotowane w formie dostosowanej do kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
- bieżącą kontrolę postępów w nauce uczestników kursu;
- weryfikację ich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w formie i terminach ustalonych przez organizatora kursu;
- bieżącą kontrolę aktywności osób prowadzących zajęcia.

Założenia programowe

Pogłębiające się starzenie społeczeństwa powoduje szybki wzrost zapotrzebowania na rynku pracy na osoby przygotowane profesjonalnie do opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi. Wielu osobom potrzebna jest pomoc wykwalifikowanej opiekunki środowiskowej. Praca opiekunki środowiskowej wykonywana jest przede wszystkim w domu podopiecznego oraz w różnych instytucjach opiekuńczych, takich jak domy pomocy społecznej, środowiskowe domy samopomocy. Zadaniem opiekunek środowiskowych jest udzielanie pomocy i świadczenie usług opiekuńczych i pielęgnacyjnych osobom starszym, samotnym, przewlekle chorym i niesamodzielnym.

Głównym celem kształcenia w zawodzie opiekunka środowiskowa jest przygotowanie szeroko wykwalifikowanej kadry specjalistów przygotowanych do:

- profesjonalnego i rzetelnego wykonywania czynności zawodowych,
- pracy w ciągle zmieniającej się rzeczywistości zawodowej,
- samodzielnego podnoszenie swoich kwalifikacji,
- podejmowania własnej działalności gospodarczej zgodnej z zawodem,
- kontynuowania edukacji w szkołach wyższych na kierunkach: pielęgniarstwo, ratownictwo medyczne, pracownik socjalny.

Cele kierunkowe programu kwalifikacyjnego kursu zawodowego

Absolwent kursu umiejętności zawodowych realizujący kształcenie w zawodzie opiekunka środowiskowa powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych w zakresie jednostki efektów kształcenia SPO.05.3. Organizowanie prac opiekuńczych:

- organizowania opieki oraz wsparcia społecznego osobie podopiecznej;
- sprawowania opieki nad osobą podopieczną w celu zapewnienia jej bezpieczeństwa zdrowotnego i higieny osobistej;
- pomagania osobie podopiecznej w czynnościach dnia codziennego;
- motywowania osoby podopiecznej do samodzielności oraz aktywności intelektualnej, fizycznej i społecznej.

Charakterystyka kwalifikacji

Posiadacz świadectwa potwierdzającego kwalifikację SPO.05. Świadczenie usług opiekuńczych, potrafi:

- przestrzegać przepisów BHP i ppoż. podczas wykonywania prac opiekuńczo-pielęgnacyjnych,
- udzielać pierwszej pomocy,
- organizować stanowisko pracy,
- stosować środki ochrony indywidualnej i zbiorowej,
- posługiwać się językiem migowym,
- scharakteryzować potrzeby biopsychospołeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania,
- rozpoznać sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej,
- dobierać zabiegi opiekuńcze i pielęgnacyjne u osoby podopiecznej,
- planować i organizować opiekę nad osobą podopieczną,
- posługiwać się językiem obcym zawodowym w zakresie słownictwa specjalistycznego powiązanego z zawodem.

Osoba posiadająca Certyfikat kwalifikacji zawodowej w zakresie kwalifikacji SPO.05. Świadczenie usług opiekuńczych jest gotowy do samodzielnego wykonywania umiarkowanie złożonych zadań zawodowych w często zmiennych, przewidywalnych warunkach w zakresie organizowania i sprawowania opieki oraz wsparcia społecznego osobie podopiecznej. Jest gotowa do motywowania osoby podopiecznej do samodzielności oraz aktywności intelektualnej, fizycznej i społecznej.

Diagnostuje problemy i potrzeby bio-psycho-społeczne osoby podopiecznej. Sporządza indywidualny plan opieki nad osobą podopieczną i prowadzi dokumentację pracy z nią. Sprawuje opiekę nad osobą podopieczną w celu zapewnienia jej bezpieczeństwa zdrowotnego i higieny osobistej. Pomaga jej w czynnościach dnia codziennego

i organizuje różne formy aktywizowania. Pomaga osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej. Wspiera osobę podopieczną w rozwiązywaniu problemów osobistych i społecznych i w integracji ze środowiskiem lokalnym, pomagać osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej. Potrafi samodzielnie udzielać pierwszej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia i życia. Posługuje się językiem migowym.

Stosuje nowoczesne narzędzia, technologie i oprogramowanie komputerowe wspomagające wykonywanie zadań zawodowych. Potrafi współpracować w zespole oraz kierować małym zespołem pracowniczym oraz projektować stanowiska pracy. Kontroluje jakość wykonania zadań przez podległych pracowników i przyjmuje odpowiedzialność za skutki działań własnych oraz tych osób.

Przestrzega zasady BHP, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska i ergonomii. Planuje własny rozwój zawodowy. Potrafi formułować krótkie i zrozumiałe wypowiedzi oraz teksty pisemne w języku obcym umożliwiające realizację zadań zawodowych.

Program kursu umiejętności zawodowych SPO.05.3. oparty jest o podstawę programową kształcenia branżowego w zawodzie opiekunka środowiskowa, w której to wyodrębniono dla kwalifikacji SPO.05. Świadczenie usług opiekuńczych następujące jednostki efektów kształcenia:

SPO.05.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy,

SPO.05.2. Podstawy pomocy społecznej,

SPO.05.3. Organizowanie prac opiekuńczych,

SPO.05.4. Wykonywanie czynności opiekuńczych,

SPO.05.5. Wspieranie osoby podopiecznej w czynnościach dnia codziennego,

SPO.05.6. Aktywizowanie osoby podopiecznej do samodzielności życiowej,

SPO.05.7. Język obcy zawodowy

oraz efekty kształcenia realizowane na wszystkich obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego związane z nabywaniem kompetencji personalnych i społecznych i organizacji pracy małych zespołów, zgrupowane w jednostkach efektów kształcenia:

SPO.05.8. Kompetencje personalne i społeczne,

SPO.05.9. Organizacja pracy małych zespołów.

2. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych

2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia

Tabela 1. Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów Stopniowanie efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Łączna liczba godzin przeznaczonych na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Przedmiot 1 Podstawy psychologii 6 godz.	Przedmiot 2 Podstawy komunikacji i pracy społecznej 6 godz.	Przedmiot 3 Opieka i pielęgnacja człowieka 49 godz.	Przedmiot 4 Organizacja opieki środowiskowej 6 godz.	Przedmiot 5 Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych 33 godz.	Przedmiot 6 Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 12 godz.
przedstawia potrzeby biopsychospołeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania (ek)	12	rozdziela potrzeby biopsychospołeczne człowieka	x		x			
		opisuje potrzeby biopsychospołeczne człowieka	x		x			
		dobiera sposoby zaspokajania potrzeb w zależności od sytuacji osoby podopiecznej	x		x			
charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ew)	4	opisuje pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka			x			
		opisuje budowę i funkcję tkanek, narządów i układów organizmu człowieka			x			
rozpoznaje objawy chorobowe poszczególnych układów i narządów osoby podopiecznej (ew)	8	opisuje podstawowe pojęcia z zakresu patologii			x			
		opisuje etiologię i patomechanizm chorób społecznych i cywilizacyjnych			x			
		opisuje objawy chorobowe, a zwłaszcza objawy chorób narządu ruchu oraz układu krwionośnego, oddechowego, pokarmowego i nerwowego			x			

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów Stopniowanie efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Łączna liczba godzin przeznaczonych na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Przedmiot 1 Podstawy psychologii 6 godz.	Przedmiot 2 Podstawy komunikacji i pracy społecznej 6 godz.	Przedmiot 3 Opieka i pielęgnacja człowieka 49 godz.	Przedmiot 4 Organizacja opieki środowiskowej 6 godz.	Przedmiot 5 Dokształcanie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych 33 godz.	Przedmiot 6 Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 12 godz.
		opisuje objawy zaburzeń zdrowia psychicznego			x			
planuje działania opiekuńcze wspólnie z osobą podopieczną (ek)	16	rozpoznaje możliwości osoby podopiecznej do sprawowania samo opieki			x		x	
		ocenia ograniczenia osoby podopiecznej			x		x	
		dobiera planowane działania do stanu osoby podopiecznej			x		x	
		dobiera planowane działania do stanu osoby podopiecznej			x		x	
		dobiera działania do indywidualnych potrzeb osoby podopiecznej			x		x	
rozpoznaje na podstawie analizy dokumentacji sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej (ew)	6	określa rodzaje dokumentacji, która może służyć do analizy sytuacji zdrowotnej, społecznej i materialnej osoby podopiecznej			x		x	
		opisuje sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej na podstawie analizy dokumentacji			x		x	

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów Stopniowanie efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Łączna liczba godzin przeznaczonych na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Przedmiot 1 Podstawy psychologii 6 godz.	Przedmiot 2 Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 6 godz.	Przedmiot 3 Opieka i pielęgnacja człowieka 49 godz.	Przedmiot 4 Organizacja opieki środowiskowej 6 godz.	Przedmiot 5 Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych 33 godz.	Przedmiot 6 Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 12 godz.
		wskazuje zależność sytuacji zdrowotnej i społecznej od warunków życia osoby podopiecznej			x		x	
organizuje środowisko życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów (ew)	10	rozpoznaje potrzeby osoby podopiecznej			x		x	
		rozpoznaje sytuację społeczną, materialną, zdrowotną osoby podopiecznej			x		x	
		rozpoznaje problemy osoby podopiecznej			x		x	
		określa udogodnienia ułatwiające codzienne życie osobie podopiecznej			x		x	
dobiera metody i techniki pracy socjalnej do potrzeb osoby podopiecznej (ew)	6	wymienia metody pracy socjalnej		x				
		rozdziela techniki pracy socjalnej		x				
		dobiera narzędzia do realizacji zaplanowanych działań		x				
opracowuje indywidualny plan opieki nad osobą	12	wymienia elementy indywidualnego planu opieki			x		x	
		opracowuje indywidualny plan opieki w zależności od sytuacji osoby podopiecznej			x		x	

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów Stopniowanie efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Łączna liczba godzin przeznaczonych na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Przedmiot 1 Podstawy psychologii 6 godz.	Przedmiot 2 Podstawy komunikacji i pracy społecznej 6 godz.	Przedmiot 3 Opieka i pielęgnacja człowieka 49 godz.	Przedmiot 4 Organizacja opieki środowiskowej 6 godz.	Przedmiot 5 Dokształcanie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych 33 godz.	Przedmiot 6 Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 12 godz.
podopieczną i pomocy tej osobie (ek)		opracowuje indywidualny plan opieki z uwzględnieniem technik, metod i narzędzi pracy			x		x	
dobiera techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych (ew)	8	opisuje techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną					x	x
		stosuje metody pracy opiekuńczej i metody aktywizujące osobę podopieczną					x	x
organizuje wsparcie na rzecz osoby podopiecznej i współpracuje z jej środowiskiem (ew)	14	ocenia możliwości wsparcia osoby podopiecznej w środowisku lokalnym				x		x
		wskazuje możliwości wsparcia osoby podopiecznej ze strony środowiska lokalnego				x		x
		współdziała z innymi osobami, organizacjami i instytucjami, realizując wsparcie na rzecz osoby podopiecznej				x		x
		opisuje zasady współpracy z instytucjami i organizacjami społecznymi na rzecz osoby podopiecznej				x		x
		planuje techniki monitorowania działań opiekuńczych				x		x

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów Stopniowanie efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Łączna liczba godzin przeznaczonych na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Przedmiot 1 Podstawy psychologii 6 godz.	Przedmiot 2 Podstawy komunikacji i pracy społecznej 6 godz.	Przedmiot 3 Opieka i pielęgnacja człowieka 49 godz.	Przedmiot 4 Organizacja opieki środowiskowej 6 godz.	Przedmiot 5 Dokształcenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych 33 godz.	Przedmiot 6 Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 12 godz.
prowadzi dokumentację pracy z osobą podopieczną (ek)	16	wymienia rodzaje dokumentów obowiązujących w pracy z osobą podopieczną			x		x	
		dokumentuje prowadzone działania			x		x	
		analizuje prowadzoną dokumentację			x		x	
		wprowadza zmiany w prowadzonej dokumentacji po przeprowadzonej analizie			x		x	
Razem liczba godzin w jednostce efektów kształcenia SPO.05.3.	112							
SPO.05.8. Kompetencje personalne i społeczne								
przedstawia cechy wysokiej jakości usług świadczonych na rzecz drugiego człowieka		wymienia rodzaje usług świadczonych osobie podopiecznej	x	x	x	x	x	X
		dobiera rodzaj usług do potrzeb podopiecznego	x	x	x	x	X	X
		określa kompetencje opiekunki środowiskowej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług	x	x	x	x	X	X
przestrzega zasad kultury osobistej i etyki podczas realizacji zadań zawodowych		opisuje zasady etyczne podczas świadczenia usług opiekuńczych	x	x	x	x	x	x
		opisuje skutki łamania zasad etycznych	x	x	x	x	X	X
		omawia zasady współpracy z osobą niepełnosprawną z zachowaniem kultury i etyki zawodowej	x	x	x	x	X	X

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów Stopniowanie efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Łączna liczba godzin przeznaczonych na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Przedmiot 1 Podstawy psychologii 6 godz.	Przedmiot 2 Podstawy komunikacji i pracy społecznej 6 godz.	Przedmiot 3 Opieka i pielęgnacja człowieka 49 godz.	Przedmiot 4 Organizacja opieki środowiskowej 6 godz.	Przedmiot 5 Dokształcanie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych 33 godz.	Przedmiot 6 Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 12 godz.
		przestrzega tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy	x	x	x	x	X	X
		przestrzega zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych	x	x	x	x	X	X
stosuje zasady komunikacji interpersonalnej		wymienia zasady komunikacji interpersonalnej i aktywne metody słuchania	x	x	x	x	X	X
		określa zasady komunikacji interpersonalnej	x	x	x	x	x	X
		charakteryzuje aktywne metody słuchania	x	x	x	x	X	X
opisuje pojęcie konfliktu w związku z realizacją zadań zawodowych		wyjaśnia pojęcie konfliktu	x	x	x	x	x	X
		opisuje przyczyny konfliktów międzyludzkich	x	x	x	x	X	X
		zapobiega przyczynom powstawania konfliktów	x	x	x	x	X	X
		opisuje fazy konfliktu	x	x	x	x	X	X
		wymienia skutki konfliktów międzyludzkich w życiu rodzinnym, społecznym i zawodowym	x	x	x	x	X	X
		stosuje zasady utrzymywania poprawnych relacji z podopiecznym i współpracownikami	x	x	x	x	X	X
planuje wykonanie zadania		planuje czas przeznaczony na realizację zadań zawodowych	x	x	x	x	x	x
		realizuje zadania w wyznaczonym czasie	x	x	x	x	X	X
		ocenia stopień realizacji zadania	x	x	x	x	X	X

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów Stopniowanie efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Łączna liczba godzin przeznaczonych na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Przedmiot 1 Podstawy psychologii 6 godz.	Przedmiot 2 Podstawy komunikacji i pracy społecznej 6 godz.	Przedmiot 3 Opieka i pielęgnacja człowieka 49 godz.	Przedmiot 4 Organizacja opieki środowiskowej 6 godz.	Przedmiot 5 Dokształcanie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych 33 godz.	Przedmiot 6 Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 12 godz.
		analizuje skutki realizacji zadania	x	x	x	x	X	X
ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania		wyjaśnia pojęcie odpowiedzialności w związku z realizacją zadań zawodowych	x	x	x	x	X	X
		wymienia konsekwencje braku odpowiedzialności podczas wykonywania zadań zawodowych	x	x	x	x	X	X
wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany		rozpoznaje sytuacje nietypowe w środowisku pracy	x	x	x	x	X	X
		podejmuje działania w sytuacji nietypowej	x	x	x	x	X	X
		ocenia skutki podejmowanych działań w sytuacjach nietypowych	x	x	x	x	x	x
		wyjaśnia znaczenie zmiany w życiu człowieka	x	x	x	x	X	X
aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe		opisuje podstawowy zakres wiedzy i umiejętności zawodowych	x	x	x	x	X	X
		analizuje własne kompetencje	x	x	x	x	X	X
		wyznacza sobie cele rozwojowe	x	x	x	x	X	X
		planuje własny rozwój zawodowy	x	x	x	x	X	X
stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów		opisuje metody i techniki rozwiązywania problemów	x	x	x	x	X	X
		podaje propozycje rozwiązywania problemów	x	x	x	x	X	X
		ocenia skuteczność podjętych działań	x	x	x	x	X	X

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów Stopniowanie efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Łączna liczba godzin przeznaczonych na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Przedmiot 1 Podstawy psychologii 6 godz.	Przedmiot 2 Podstawy komunikacji i pracy społecznej 6 godz.	Przedmiot 3 Opieka i pielęgnacja człowieka 49 godz.	Przedmiot 4 Organizacja opieki środowiskowej 6 godz.	Przedmiot 5 Dokształcenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych 33 godz.	Przedmiot 6 Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 12 godz.
współpracuje w zespole		określa pojęcia: zespół, praca zespołowa i lider	x	x	x	x	X	x
		realizuje zadania w wyznaczonym czasie	x	x	x	x	X	
		wspomaga innych członków zespołu podczas realizacji zadań	x	x	x	x	X	x
		analizuje efekty pracy zespołu	x	x	x	x	X	x
		identyfikuje znaczenie i funkcje konfliktu w pracy zespołu	x	x	x	x	x	x
SPO.05.9. Organizacja pracy małych zespołów								
planuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań		wyznacza zadania członkom zespołu	x	x	x	x	X	x
		wyjaśnia sposób wykonania zadania	x	x	x	x	X	X
dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań		rozpoznaje możliwości i umiejętności członków zespołu	x	x	x	x	X	X
		wskazuje osoby do wykonania zadania	x	x	x	x	X	X
		przewiduje skutki niewłaściwego doboru osób do zadań	x	x	x	x	X	X
kieruje wykonaniem przydzielonych zadań		ustala kolejność wykonywania zadań	x	x	x	x	X	X
		monitoruje proces wykonywania zadań	x	x	x	x	X	X
ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań		określa zaangażowanie w pracę członków zespołu	x	x	x	x	X	X
		ocenia efekty pracy zespołu	x	x	x	x	x	X

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów Stopniowanie efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Łączna liczba godzin przeznaczonych na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Przedmiot 1 Podstawy psychologii 6 godz.	Przedmiot 2 Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 6 godz.	Przedmiot 3 Opieka i pielęgnacja człowieka 49 godz.	Przedmiot 4 Organizacja opieki środowiskowej 6 godz.	Przedmiot 5 Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych 33 godz.	Przedmiot 6 Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 12 godz.
		udziela informacji zwrotnej w celu prawidłowego wykonania przydzielonego zadania	x	x	x	x	X	X
wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakości pracy		dokonyje analizy rozwiązań technicznych i organizacyjnych warunków i jakości pracy	x	x	x	x	X	x
		dokonyje prostych modernizacji warunków i organizacji pracy	x	x	x	x	X	x

Prowadzący wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych powinni stwarzać warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych oraz umiejętności w zakresie organizacji pracy małych zespołów w ramach godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe.

Tabela 2. Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
SPO.05.3. Organizowanie prac opiekuńczych	przedstawia potrzeby biopsychospołeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania (ek)	rozdziela potrzeby biopsychospołeczne człowieka	Podstawy psychologii Opieka i pielęgnacja człowieka Opieka i pielęgnacja człowieka	12	1 miesiąc
		opisuje potrzeby biopsychospołeczne człowieka			
		dobiera sposoby zaspokajania potrzeb w zależności od sytuacji osoby podopiecznej			
	charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ew)	objaśnia pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka	Opieka i pielęgnacja człowieka	4	
		omawia budowę i funkcję tkanek, narządów i układów organizmu człowieka			
	rozpoznaje objawy chorobowe poszczególnych układów i narządów osoby podopiecznej (ew)	wyjaśnia podstawowe pojęcia z zakresu patologii	Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	8	
		określa etiologię i patomechanizm chorób społecznych i cywilizacyjnych			
		opisuje objawy chorobowe, a zwłaszcza objawy chorób narządu ruchu oraz układu krwionośnego, oddechowego, pokarmowego i nerwowego			
		opisuje objawy zaburzeń zdrowia psychicznego			
	planuje działania opiekuńcze wspólnie z osobą podopieczną (ek)	rozpoznaje możliwości osoby podopiecznej do sprawowania samo opieki		16	
		ocenia ograniczenia osoby podopiecznej			
		dobiera planowane działania do stanu osoby podopiecznej			
		dobiera działania do indywidualnych potrzeb osoby podopiecznej			
	rozpoznaje na podstawie analizy dokumentacji sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej (ew)	określa rodzaje dokumentacji, która może służyć do analizy sytuacji zdrowotnej, społecznej i materialnej osoby podopiecznej		6	
		opisuje sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej na podstawie analizy dokumentacji			

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
	organizuje środowisko życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów (ew)	wskazuje zależność sytuacji zdrowotnej i społecznej od warunków życia osoby podopiecznej		10	1 miesiąc / 2 miesiąc
		rozpoznaje potrzeby osoby podopiecznej			
		rozpoznaje sytuację społeczną, materialną zdrowotną osoby podopiecznej			
		rozpoznaje problemy osoby podopiecznej			
		określa udogodnienia ułatwiające codzienne życie osobie podopiecznej			
	dobiera metody i techniki pracy socjalnej do potrzeb osoby podopiecznej (ew)	wymienia metody pracy socjalnej	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej	6	
		rozróżnia techniki pracy socjalnej			
		dobiera narzędzia do realizacji zaplanowanych działań			
	opracowuje indywidualny plan opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie (ek)	wymienia elementy indywidualnego planu opieki	Opieka i pielęgnacja człowieka Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	12	
		opracowuje indywidualny plan opieki w zależności od sytuacji osoby podopiecznej			
		opracowuje indywidualny plan opieki z uwzględnieniem technik, metod i narzędzi pracy			
dobiera techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych (ew)	opisuje techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną	Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej	8		
	stosuje metody pracy opiekuńczej i metody aktywizujące osobę podopieczną				
SPO.05.3. Organizowanie prac opiekuńczych	organizuje wsparcie na rzecz osoby podopiecznej	ocenia możliwości wsparcia osoby podopiecznej w środowisku lokalnym	Organizacja opieki środowiskowej	14	
		wskazuje możliwości wsparcia osoby podopiecznej ze strony środowiska lokalnego			

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
	i współpracuje z jej środowiskiem (ew)	współdziała z innymi osobami, organizacjami i instytucjami, realizując wsparcie na rzecz osoby podopiecznej	Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej		
		opisuje zasady współpracy z instytucjami i organizacjami społecznymi na rzecz osoby podopiecznej			
		planuje techniki monitorowania działań opiekuńczych			
	prowadzi dokumentację pracy z osobą podopieczną (ek)	wymienia rodzaje dokumentów obowiązujących w pracy z osobą podopieczną	Opieka i pielęgnacja człowieka	16	
		dokumentuje prowadzone działania	Doskonalenie umiejętności		
		analizuje prowadzoną dokumentację	opiekuńczych i		
		wprowadza zmiany w prowadzonej dokumentacji po przeprowadzonej analizie	pielęgnacyjnych		

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
Kompetencje personalne i społeczne	Cechy wysokiej jakości usług świadczonych na rzecz drugiego człowieka	wymienić rodzaje usług świadczonych osobie podopiecznej	dobierać rodzaj usług do potrzeb podopiecznego		
			określić kompetencje opiekunki środowiskowej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług		
	Zasad kultury osobistej i etyki podczas realizacji zadań zawodowych	opisać zasady etyczne podczas świadczenia usług opiekuńczych	opisać skutki łamania zasad etycznych		
		przestrzegać tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy	omówić zasady współpracy z osobą niepełnosprawną z zachowaniem kultury i etyki zawodowej		
			przestrzegać zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych		
	Zasady komunikacji interpersonalnej	wymienić zasady komunikacji interpersonalnej i aktywne metody słuchania	określić zasady komunikacji interpersonalnej		
			scharakteryzować aktywne metody słuchania		
	Planowanie wykonanie zadania	planować czas przeznaczony na realizację zadań zawodowych	oceniać stopień realizacji zadania		
		realizować zadania w wyznaczonym czasie	analizować skutki realizacji zadania		

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
Organizacja pracy małych zespołów	Praca zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań	wyznaczać zadania członkom zespołu	wyjaśniać sposób wykonania zadania		
	Dobieranie osób do wykonania przydzielonych zadań	wskazać osoby do wykonania zadania	rozpoznać możliwości i umiejętności członków zespołu		

2.2. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe

Tabela 3. Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	Kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
Podstawy psychologii	6		przedstawia potrzeby biopsychospołeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania (ew)	rozróżnia potrzeby biopsychospołeczne człowieka opisuje potrzeby biopsychospołeczne człowieka dobiera sposoby zaspokajania potrzeb w zależności od sytuacji osoby podopiecznej
Podstawy komunikacji i pracy socjalnej	6		dobiera metody i techniki pracy socjalnej do potrzeb osoby podopiecznej (ew)	wymienia metody pracy socjalnej rozróżnia techniki pracy socjalnej dobiera narzędzia do realizacji zaplanowanych działań
Opieka i pielęgnacja człowieka	6		przedstawia potrzeby biopsychospołeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania (ek)	rozróżnia potrzeby biopsychospołeczne człowieka opisuje potrzeby biopsychospołeczne człowieka dobiera sposoby zaspokajania potrzeb w zależności od sytuacji osoby podopiecznej
	4		charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ew)	objaśnia pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka omawia budowę i funkcję tkanek, narządów i układów organizmu człowieka
	8		rozpoznaje objawy chorobowe poszczególnych układów i narządów osoby podopiecznej (ew)	wyjaśnia podstawowe pojęcia z zakresu patologii określa etiologię i patomechanizm chorób społecznych i cywilizacyjnych opisuje objawy chorobowe, a zwłaszcza objawy chorób narządu ruchu oraz układu krwionośnego, oddechowego, pokarmowego i nerwowego opisuje objawy zaburzeń zdrowia psychicznego
	8		planuje działania opiekuńcze wspólnie z osobą podopieczną (ek)	rozpoznaje możliwości osoby podopiecznej do sprawowania samo opieki ocenia ograniczenia osoby podopiecznej dobiera planowane działania do stanu osoby podopiecznej dobiera działania do indywidualnych potrzeb osoby podopiecznej

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	Kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
	3		rozpoznaje na podstawie analizy dokumentacji sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej (ew)	określa rodzaje dokumentacji, która może służyć do analizy sytuacji zdrowotnej, społecznej i materialnej osoby podopiecznej
				opisuje sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej na podstawie analizy dokumentacji
				wskazuje zależność sytuacji zdrowotnej i społecznej od warunków życia osoby podopiecznej
	6		organizuje środowisko życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów (ew)	rozpoznaje potrzeby osoby podopiecznej
				rozpoznaje sytuację społeczną, materialną zdrowotną osoby podopiecznej
				rozpoznaje problemy osoby podopiecznej
				określa udogodnienia ułatwiające codzienne życie osobie podopiecznej
	6		opracowuje indywidualny plan opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie (ek)	wymienia elementy indywidualnego planu opieki
				opracowuje indywidualny plan opieki w zależności od sytuacji osoby podopiecznej
				opracowuje indywidualny plan opieki z uwzględnieniem technik, metod i narzędzi pracy
	8		prowadzi dokumentację pracy z osobą podopieczną (ek)	wymienia rodzaje dokumentów obowiązujących w pracy z osobą podopieczną
				dokumentuje prowadzone działania
				analizuje prowadzoną dokumentację
				wprowadza zmiany w prowadzonej dokumentacji po przeprowadzonej analizie

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	Kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
Organizacja opieki środowiskowej	6		organizuje wsparcie na rzecz osoby podopiecznej i współpracuje z jej środowiskiem (ew)	ocenia możliwości wsparcia osoby podopiecznej w środowisku lokalnym
				wskazuje możliwości wsparcia osoby podopiecznej ze strony środowiska lokalnego
				współdziała z innymi osobami, organizacjami i instytucjami, realizując wsparcie na rzecz osoby podopiecznej
				opisuje zasady współpracy z instytucjami i organizacjami społecznymi na rzecz osoby podopiecznej
				planuje techniki monitorowania działań opiekuńczych
Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych		8	planuje działania opiekuńcze wspólnie z osobą podopieczną (ek)	rozpoznaje możliwości osoby podopiecznej do sprawowania samo opieki
		3	rozpoznaje na podstawie analizy dokumentacji sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej (ew)	ocenia ograniczenia osoby podopiecznej
				dobiera planowane działania do stanu osoby podopiecznej
				dobiera działania do indywidualnych potrzeb osoby podopiecznej
				określa rodzaje dokumentacji, która może służyć do analizy sytuacji zdrowotnej, społecznej i materialnej osoby podopiecznej
				opisuje sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej na podstawie analizy dokumentacji
				wskazuje zależność sytuacji zdrowotnej i społecznej od warunków życia osoby podopiecznej
		4	organizuje środowisko życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów (ew)	rozpoznaje potrzeby osoby podopiecznej
				rozpoznaje sytuację społeczną, materialną, zdrowotną osoby podopiecznej
				rozpoznaje problemy osoby podopiecznej
				określa udogodnienia ułatwiające codzienne życie osobie podopiecznej
		6		wymienia elementy indywidualnego planu opieki

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	Kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
			opracowuje indywidualny plan opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie (ek)	opracowuje indywidualny plan opieki w zależności od sytuacji osoby podopiecznej
				opracowuje indywidualny plan opieki z uwzględnieniem technik, metod i narzędzi pracy
		4	dobiera techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych (ew)	opisuje techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną
				stosuje metody pracy opiekuńczej i metody aktywizujące osobę podopieczną
		8	prowadzi dokumentację pracy z osobą podopieczną (ek)	wymienia rodzaje dokumentów obowiązujących w pracy z osobą podopieczną
				dokumentuje prowadzone działania
				analizuje prowadzoną dokumentację
Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej		4	dobiera techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych (ew)	opisuje techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną
				stosuje metody pracy opiekuńczej i metody aktywizujące osobę podopieczną
		8	organizuje wsparcie na rzecz osoby podopiecznej i współpracuje z jej środowiskiem (ew)	ocenia możliwości wsparcia osoby podopiecznej w środowisku lokalnym
				wskazuje możliwości wsparcia osoby podopiecznej ze strony środowiska lokalnego
				współdziała z innymi osobami, organizacjami i instytucjami, realizując wsparcie na rzecz osoby podopiecznej
				opisuje zasady współpracy z instytucjami i organizacjami społecznymi na rzecz osoby podopiecznej
				planuje techniki monitorowania działań opiekuńczych
Razem	67	45		

2.3. Plan kursu umiejętności zawodowych

Tabela 4. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych

Lp.	Powiązanie z podstawą programową	Przedmioty	Liczba godzin
Kształcenie teoretyczne			
1	SPO.05.3. Organizowanie prac opiekuńczych	Podstawy psychologii	6
2	SPO.05.3 Organizowanie prac opiekuńczych	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej	6
3	SPO.05.3. Organizowanie prac opiekuńczych	Opieka i pielęgnacja człowieka	49
4	SPO.05.3. Organizowanie prac opiekuńczych	Organizacja opieki środowiskowej	6
Łączna liczba godzin przeznaczonych na kształcenie teoretyczne			67
Kształcenie praktyczne			
5	SPO.05.3. Organizowanie prac opiekuńczych	Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	33
6	SPO.05.3. Organizowanie prac opiekuńczych	Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej	12
Łączna liczba godzin przeznaczonych na kształcenie praktyczne			45
Łączna liczba godzin			112

3. Cele kształcenia kursu umiejętności zawodowych

Absolwent kursu umiejętności zawodowych powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- organizowania opieki oraz wsparcia społecznego osobie podopiecznej,
- sprawowania opieki nad osobą podopieczną w celu zapewnienia jej bezpieczeństwa zdrowotnego i higieny osobistej,
- pomagania osobie podopiecznej w czynnościach dnia codziennego,
- motywowania osoby podopiecznej do samodzielności oraz aktywności intelektualnej, fizycznej i społecznej.

4. Programy poszczególnych zajęć

4.1. Program nauczania dla przedmiotu: Podstawy psychologii

4.1.1 Cele ogólne przedmiotu

Cele ogólne przedmiotu to:

- Poznanie potrzeb bio-psycho-społecznych człowieka.

4.1.2 Cele szczegółowe przedmiotu

Cele szczegółowe przedmiotu to:

- dokonać podziału potrzeb człowieka,
- omówić potrzeby bio-psycho-społeczne człowieka,
- scharakteryzować sposoby zaspokajania potrzeb bio-psycho-społecznych.

4.1.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 5 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się Czynności uczestnika
Potrzeby bio-psycho-społeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania	6	opisać potrzeby bio-psycho-społeczne człowieka	opisuje potrzeby bio-psycho-społeczne człowieka	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnić potrzeby biopsychospołeczne człowieka - dobrać sposoby zaspokajania potrzeb w zależności od sytuacji osoby podopiecznej
Kompetencje personalne i społeczne		wymienia rodzaje usług świadczonych osobie podopiecznej	dobiera rodzaj usług do potrzeb podopiecznego	<ul style="list-style-type: none"> - określić kompetencje opiekuńcze środowiskowej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług

4.1.4 Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania

prezentacja, wykład z wykorzystaniem środków wizualnych, aktywizująca metoda tekstu przewodniego, praca w grupach, praca w parach, odczytywanie informacji zamieszczonych na schematach

Obudowa dydaktyczna

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form pracy aktywizującej uczestników np. praca w grupach po 2-3 uczestników. W trakcie prac z uczestnikami należy pozostawiać im dodatkowy czas na własne prace związane z realizowanymi celami kształcenia. Dodatkowy czas należy też poświęcić na indywidualizowanie pracy uczestników w zależności od ich możliwości i potrzeb.

Dodatkowo do dyspozycji wskazane są tematyczne e-booki, animacje 2D/3D, atlasy interaktywne, plansze interaktywne, gry edukacyjne, filmy edukacyjne, symulatory, wirtualne laboratoria umożliwiające realizowanie treści w formie zdalnej.

Warunki realizacji

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w sali wyposażonej w stanowisko komputerowe dla prowadzącego podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu, z drukarką i ze skanerem oraz z projektorem multimedialnym lub tablicą multimedialną. W sali powinny znajdować się zestawy ćwiczeń, instrukcje do ćwiczeń, komputerowe programy demonstracyjne, czasopisma branżowe, podręczniki, schematy potrzeb człowieka, filmy poglądowe, pakiety edukacyjne dla uczestników, karty samooceny, karty pracy dla uczestników i prezentacje multimedialne.

4.1.5 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Sprawdzanie opanowania przez uczestnika wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie wykonanych ćwiczeń. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, formy przedstawienia. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

Przeprowadzenie testu wielokrotnego wyboru, odpowiedzi ustna, opracowanie prezentacji, referatu, ćwiczenia w grupach, odgrywanie scenek sytuacyjnych.

W przypadku oceny prezentacji należy zwrócić uwagę na zaangażowanie w przygotowanie, podział obowiązków.

4.2. Program nauczania dla przedmiotu: Podstawy komunikacji i pracy socjalnej

4.2.1 Cele ogólne przedmiotu

Cele ogólne przedmiotu to:

- Poznanie metod i technik pracy socjalnej.

4.2.2 Cele szczegółowe przedmiotu

Cele szczegółowe przedmiotu to:

- omówić metody pracy socjalnej,
- omówić techniki pracy socjalnej,
- posługiwać się metodami i technikami pracy socjalnej.

4.2.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 6 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się Czynności uczestnika
Praca socjalna	6	wskazuje metody i techniki pracy socjalnej	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia metody pracy socjalnej – rozróżnia techniki pracy socjalnej 	Uczestnik potrafi: <ul style="list-style-type: none"> - dobierać narzędzia do realizacji zaplanowanych działań
Kompetencje personalne i społeczne		opisać zasady etyczne podczas świadczenia usług opiekuńczych	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zasady etyczne podczas świadczenia usług opiekuńczych 	<ul style="list-style-type: none"> - opisać skutki łamania zasad etycznych - omówić zasady współpracy z osobą niepełnosprawną z zachowaniem kultury i etyki zawodowej - przestrzegać zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych

4.2.4 Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania

prezentacja, wykład z wykorzystaniem środków wizualnych, aktywizująca metoda tekstu przewodniego, praca w grupach, praca w parach, ćwiczenia praktyczne w grupach, odczytywanie informacji zamieszczonych na schematach.

Warunki realizacji

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w: pracowni wspomagania komputerowego działania zawodowej wyposażonej w:

- stanowiska komputerowe dla uczestników (jedno stanowisko dla jednego uczestnika),
- stanowisko komputerowe dla prowadzącego podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu,
- urządzenie wielofunkcyjne,
- pakiety programów biurowych i graficznych,
- projektor multimedialny,
- tablicę interaktywną.

Dodatkowo do dyspozycji wskazane są tematyczne e-booki, animacje 2D/3D, atlasy interaktywne, plansze interaktywne, gry edukacyjne, filmy edukacyjne, symulatory, wirtualne laboratoria umożliwiające realizowanie treści w formie zdalnej.

Obudowa dydaktyczna

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form pracy aktywizującej uczestników np. praca w grupach po 2-3 uczestników. W trakcie prac z uczestnikami należy pozostawiać im dodatkowy czas na własne prace związane z realizowanymi celami kształcenia. Dodatkowy czas należy też poświęcić na indywidualizowanie pracy uczestników w zależności od ich możliwości i potrzeb.

4.2.5 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Sprawdzanie opanowania przez uczestnika wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie wykonanych ćwiczeń. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, formy przedstawienia. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.3. Program nauczania dla przedmiotu: Opieka i pielęgnacja człowieka

4.3.1 Cele ogólne przedmiotu

Cele ogólne przedmiotu to:

- Planowanie i organizowanie opieki nad osobą podopieczną środowisku domowym.
- Poznanie środowiska życia osoby podopiecznej.
- Dokumentowanie pracy.

4.3.2 Cele szczegółowe przedmiotu

Cele szczegółowe przedmiotu to:

- scharakteryzować potrzeby biopsychospołeczne człowieka i sposoby ich zaspakajania,
- scharakteryzować podstawowe objawy schorzeń oraz objawy zaburzeń psychosomatycznych zagrażających zdrowiu i życiu osoby podopiecznej,
- rozpoznać sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej,
- dobrać metodę, technikę oraz narzędzia do pracy socjalnej i do realizacji działań opiekuńczych,
- dobrać zabiegi opiekuńcze i pielęgnacyjne u osoby podopiecznej,
- opisać rodzaj i zakres pomocy w rozwiązywaniu problemów społecznych i osobistych osoby podopiecznej,
- dokumentować pracę z osobą podopieczną.

4.3.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 7 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się Czynności uczestnika:
Potrzeby biopsychospołeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania	6	– opisuje potrzeby biopsychospołeczne człowieka	– rozróżnia potrzeby biopsychospołeczne człowieka	- dobierać sposoby zaspokajania potrzeb w zależności od sytuacji osoby podopiecznej
Budowa organizmu człowieka	4	– objaśnić pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka	– omawia pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka	- omówić budowę i funkcję tkanek, narządów i układów organizmu człowieka
Objawy chorobowe poszczególnych układów i narządów osoby podopiecznej	8	– wyjaśnia podstawowe pojęcia z zakresu patologii – opisuje objawy chorobowe, a zwłaszcza objawy chorób narządu ruchu oraz układu krwionośnego, oddechowego, pokarmowego i nerwowego – opisuje objawy zaburzeń zdrowia psychicznego	– przedstawia podstawowe pojęcia z zakresu patologii – omawia objawy chorobowe, a zwłaszcza objawy chorób narządu ruchu oraz układu krwionośnego, oddechowego, pokarmowego i nerwowego – opisuje objawy zaburzeń zdrowia psychicznego	- określić etiologię i patomechanizm chorób społecznych i cywilizacyjnych
Planowanie działań opiekuńczych wspólnie z osobą podopieczną	10	– rozpoznaje na podstawie analizy dokumentacji sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej – określa rodzaje dokumentacji, która może służyć do analizy sytuacji zdrowotnej, społecznej i materialnej osoby podopiecznej	– rozpoznać możliwości osoby podopiecznej do sprawowania samo opieki – ocenić ograniczenia osoby podopiecznej – opisuje sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej na podstawie analizy dokumentacji	- dobierać planowane działania do stanu osoby podopiecznej - dobierać działania do indywidualnych potrzeb osoby podopiecznej - wskazać zależność sytuacji zdrowotnej i społecznej od warunków życia osoby podopiecznej

Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się Czynności uczestnika:
Indywidualny planu opieki nad osobą podopieczną	12	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzi dokumentację pracy z osobą podopieczną 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia elementy indywidualnego planu opieki – opracować indywidualny plan opieki w zależności od sytuacji osoby podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznać sytuację społeczną, materialną, zdrowotną osoby podopiecznej - rozpoznać problemy osoby podopiecznej
Organizowanie środowiska życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów	6	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznać potrzeby osoby podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> – określa udogodnienia ułatwiające codzienne życie osobie podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznać sytuację społeczną, materialną, zdrowotną osoby podopiecznej - rozpoznać problemy osoby podopiecznej
	3	<ul style="list-style-type: none"> – wymienić elementy indywidualnego planu opieki – opracować indywidualny plan opieki w zależności od sytuacji osoby podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia rodzaje dokumentów obowiązujących w pracy z osobą podopieczną – dokumentuje prowadzone działania 	<ul style="list-style-type: none"> - opracować indywidualny plan opieki z uwzględnieniem technik, metod i narzędzi pracy - analizować prowadzoną dokumentację - wprowadzać zmiany w prowadzonej dokumentacji po przeprowadzonej analizie
Kompetencje personalne i społeczne		<ul style="list-style-type: none"> – omawia zasady kultury osobistej i etyki podczas realizacji zadań zawodowych 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zasady etyczne podczas świadczenia usług opiekuńczych – przestrzega tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - opisać skutki łamania zasad etycznych - omówić zasady współpracy z osobą niepełnosprawną z zachowaniem kultury i etyki zawodowej - przestrzegać zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych

4.3.4 Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania

prezentacja, wykład z wykorzystaniem środków wizualnych, aktywizująca metoda tekstu przewodniego, dyskusja dydaktyczna, metoda przypadków, metoda symulacyjna, opis, praca w grupach, praca w parach, odczytywanie informacji zamieszczonych na schematach.

Warunki realizacji

Zajęcia edukacyjne powinny być realizowane w pracowni wyposażonej w:

- stanowiska komputerowe dla uczestników (jedno stanowisko dla jednego uczestnika),
- stanowisko komputerowe dla prowadzącego podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu,
- urządzenie wielofunkcyjne,
- pakiety programów biurowych i graficznych,
- projektor multimedialny,
- tablicę interaktywną.

Dodatkowo do dyspozycji wskazane są tematyczne e-booki, animacje 2D/3D, atlasy interaktywne, plansze interaktywne, gry edukacyjne, filmy edukacyjne, symulatory, wirtualne laboratoria umożliwiające realizowanie treści w formie zdalnej.

Obudowa dydaktyczna

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form pracy aktywizującej uczestników np. praca w grupach po 2-3 uczestników. W trakcie prac z uczestnikami należy pozostawiać im dodatkowy czas na własne prace związane z realizowanymi celami kształcenia. Dodatkowy czas należy też poświęcić na indywidualizowanie pracy uczestników w zależności od ich możliwości i potrzeb.

4.3.5 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Sprawdzanie opanowania przez uczestnika wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie wykonanych ćwiczeń. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, formy przedstawienia. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.4. Program nauczania dla przedmiotu: Organizacja opieki środowiskowej

4.4.1 Cele ogólne przedmiotu

Cele ogólne przedmiotu to:

- Wsparcie osoby podopiecznej.
- Współpraca ze środowiskiem.

4.4.2 Cele szczegółowe przedmiotu

Cele szczegółowe przedmiotu to:

- wskazać rodzaje wsparcia osoby podopiecznej w środowisku,
- omówić techniki i metody pracy z osobą podopieczną,
- omówić możliwości wsparcia osoby podopiecznej w środowisku,
- współpracować z innymi osobami, instytucjami i organizacjami.

4.4.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 8 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się Czynności uczestnika
Organizowanie wsparcia na rzecz osoby podopiecznej i współpraca z jej środowiskiem	6	współdziała z innymi osobami, organizacjami i instytucjami, realizując wsparcie na rzecz osoby podopiecznej	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje możliwości wsparcia osoby podopiecznej ze strony środowiska lokalnego – opisuje zasady współpracy z instytucjami i organizacjami społecznymi na rzecz osoby podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenić możliwości wsparcia osoby podopiecznej w środowisku lokalnym - planować techniki monitorowania działań opiekuńczych - dobierać rodzaj usług do potrzeb podopiecznego - określić kompetencje opiekunki środowiskowej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług

Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się Czynności uczestnika
Kompetencje personalne i społeczne		wymienia cechy wysokiej jakości usług świadczonych na rzecz drugiego człowieka	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zasady kultury osobistej i etyki podczas realizacji zadań zawodowych – opisuje zasady etyczne podczas świadczenia usług opiekuńczych – przestrzega tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - opisać skutki łamania zasad etycznych - przestrzegać zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych - omówić zasady współpracy z osobą niepełnosprawną z zachowaniem kultury i etyki zawodowej

4.4.4 Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania

prezentacja, wykład z wykorzystaniem środków wizualnych, aktywizująca metoda tekstu przewodniego, dyskusja dydaktyczna, metoda przypadków, metoda symulacyjna, opis, praca w grupach, praca w parach, odczytywanie informacji zamieszczonych na schematach.

Warunki realizacji

Zajęcia dydaktyczne powinny być prowadzone w pracownia wspomagania komputerowego działalności zawodowej wyposażonej w stanowiska komputerowe dla uczestników (jedno stanowisko dla jednego uczestnika), stanowisko komputerowe dla prowadzącego podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu, urządzenie wielofunkcyjne, pakiety programów biurowych i graficznych, projektor multimedialny, tablicę interaktywną. W sali lekcyjnej powinny znajdować się zestawy ćwiczeń, instrukcje do ćwiczeń, komputerowe programy demonstracyjne i symulacyjne, czasopisma branżowe, katalogi, wzory dokumentacji, pakiety edukacyjne dla uczestników, karty samooceny, karty pracy dla uczestników i prezentacje multimedialne

Dodatkowo do dyspozycji wskazane są tematyczne e-booki, animacje 2D/3D, atlasy interaktywne, plansze interaktywne, gry edukacyjne, filmy edukacyjne, symulatory, wirtualne laboratoria umożliwiające realizowanie treści w formie zdalnej.

Obudowa dydaktyczna

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form pracy aktywizującej uczestników np. praca w grupach po 2-3 uczestników. W trakcie prac z uczestnikami należy pozostawiać im dodatkowy czas na własne prace związane z realizowanymi celami kształcenia. Dodatkowy czas należy też poświęcić na indywidualizowanie pracy uczestników w zależności od ich możliwości i potrzeb.

4.4.5 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Sprawdzanie opanowania przez uczestnika wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie wykonanych ćwiczeń. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, formy przedstawienia. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.5. Program nauczania dla przedmiotu: Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych

4.5.1 Cele ogólne przedmiotu

Cele ogólne przedmiotu to:

- Planowanie działań opiekuńczych.
- Rozpoznawanie sytuacji zdrowotnej, społecznej i materialnej osoby podopiecznej.
- Organizowanie środowiska życia osoby podopiecznej.
- Poznanie metod i technik pracy z osobą podopieczną.

4.5.2 Cele szczegółowe przedmiotu

Cele szczegółowe przedmiotu to:

- scharakteryzować możliwości osoby podopiecznej,
- omówić ograniczenia osoby podopiecznej,
- dobierać działania do indywidualnych potrzeb osoby podopiecznej,
- omówić problemy rodziny w odniesieniu do niepełnosprawności,
- omówić sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej,
- omówić potrzeby osoby podopiecznej,
- omówić problemy osoby podopiecznej,
- opracować indywidualny plan opieki,
- omówić techniki i metody pracy z osobą podopieczną.
- scharakteryzować rodzaje dokumentacji pracy z osobą podopieczną,
- dokumentować prowadzone działania.

4.5.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 9 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się Czynności uczestnika
Organizacja środowiska życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów	10	Planuje działania opiekuńczych wspólnie z osobą podopieczną	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej na podstawie analizy dokumentacji – rozpoznaje możliwości osoby podopiecznej do sprawowania samo opieki – ocenia ograniczenia osoby podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - dobierać planowane działania do stanu osoby podopiecznej - dobierać działania do indywidualnych potrzeb osoby podopiecznej
	5	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje dokumentację przedstawiającą sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej – rozpoznaje potrzeby osoby podopiecznej – rozpoznaje sytuację społeczną, materialną, zdrowotną osoby podopiecznej – określa udogodnienia ułatwiające codzienne życie osobie podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> – określa rodzaje dokumentacji, która może służyć do analizy sytuacji zdrowotnej, społecznej i materialnej osoby podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznać problemy osoby podopiecznej - wskazać zależność sytuacji zdrowotnej i społecznej od warunków życia osoby podopiecznej - określić udogodnienia ułatwiające codzienne życie osobie podopiecznej

Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się Czynności uczestnika
Techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych	18	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia zasady opracowywania indywidualnego planu opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie – prowadzi dokumentację pracy z osobą podopieczną 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia elementy indywidualnego planu opieki – opracowuje indywidualny plan opieki w zależności od sytuacji osoby podopiecznej – opisuje techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną – wymienia rodzaje dokumentów obowiązujących w pracy z osobą podopieczną – dokumentować prowadzone działania 	<ul style="list-style-type: none"> - opracować indywidualny plan opieki z uwzględnieniem technik, metod i narzędzi pracy - stosować metody pracy opiekuńczej i metody aktywizujące osobę podopieczną - analizować prowadzoną dokumentację - wprowadzać zmiany w prowadzonej dokumentacji po przeprowadzonej analizie
Kompetencje personalne i społeczne		<ul style="list-style-type: none"> – wymienia cechy wysokiej jakości usług świadczonych na rzecz drugiego człowieka – przedstawia zasady kultury osobistej i etyki podczas realizacji zadań zawodowych 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia rodzaje usług świadczonych osobie podopiecznej – opisać zasady etyczne podczas świadczenia usług opiekuńczych – przestrzega tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - dobierać rodzaj usług do potrzeb podopiecznego - określić kompetencje opiekunki środowiskowej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług
Organizacja pracy małych zespołów		<ul style="list-style-type: none"> – planuje prace zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań – dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań – kieruje wykonaniem przydzielonych zadań 	<ul style="list-style-type: none"> – wyznacza zadania członkom zespołu – wskazuje osoby do wykonania zadania – ustala kolejność wykonywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśniać sposób wykonania zadania - rozpoznać możliwości i umiejętności członków zespołu - przewidzieć skutki niewłaściwego doboru osób do zadań - monitorować proces wykonywania zadań

4.5.4 Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania

prezentacja, wykład z wykorzystaniem środków wizualnych, aktywizująca metoda tekstu przewodniego, praca w grupach, praca w parach, odczytywanie informacji zamieszczonych na schemacie, metoda warsztatowa, metoda projektu, metody przypadku, burzy mózgów, metoda pokazu.

Warunki realizacji

Zajęcia edukacyjne powinny być realizowane w pracowni wspomagania komputerowego działalności zawodowej wyposażonej w:

- stanowiska komputerowe dla uczestników (jedno stanowisko dla jednego uczestnika),
- stanowisko komputerowe dla prowadzącego podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu,
- urządzenie wielofunkcyjne,
- pakiety programów biurowych i graficznych,
- projektor multimedialny,
- tablicę interaktywną.

Dodatkowo do dyspozycji wskazane są tematyczne e-booki, animacje 2D/3D, atlasy interaktywne, plansze interaktywne, gry edukacyjne, filmy edukacyjne, symulatory, wirtualne laboratoria, programy ćwiczeniowe do projektowania przez dobieranie umożliwiające realizowanie treści w formie zdalnej.

Obudowa dydaktyczna

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form pracy aktywizującej uczestników np. praca w grupach po 2-3 uczestników. W trakcie prac z uczestnikami należy pozostawiać im dodatkowy czas na własne prace związane z realizowanymi celami kształcenia. Dodatkowy czas należy też poświęcić na indywidualizowanie pracy uczestników w zależności od ich możliwości i potrzeb.

4.5.5 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Sprawdzanie opanowania przez uczestnika wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie wykonanych ćwiczeń. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, formy przedstawienia. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu. Program nauczania dla przedmiotu: Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych

4.6. Program nauczania dla przedmiotu: Wsparcie samodzielności osoby podopiecznej

4.6.1 Cele ogólne przedmiotu

Cele ogólne przedmiotu to:

- Realizowanie działań opiekuńczych.
- Współpraca ze środowiskiem.

4.6.2 Cele szczegółowe przedmiotu

Cele szczegółowe przedmiotu to:

- omówić techniki i metody pracy z osobą podopieczną,
- opisać zasady współpracy z instytucjami i organizacjami problematyki rodziny w odniesieniu do niepełnosprawności,
- omówić przyczyny występowania problemów społecznych i wykluczenia społecznego,
- scharakteryzować proces komunikacji i negocjacji,
- omówić politykę społeczną państwa,
- posługiwać się metodami i technikami pracy socjalnej,
- zastosować metody i techniki negocjacji i rozwiązywania konfliktów,
- budować relacje w najbliższym środowisku.

4.6.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 10 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się czynności uczestnika
Techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną	12	<ul style="list-style-type: none"> wymienia metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych wskazuje możliwości wsparcia osoby podopiecznej ze strony środowiska lokalnego 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną opisuje zasady współpracy z instytucjami i organizacjami społecznymi na rzecz osoby podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> stosować metody pracy opiekuńczej i metody aktywizujące osobę podopieczną ocenić możliwości wsparcia osoby podopiecznej w środowisku lokalnym współdziałać z innymi osobami, organizacjami i instytucjami, realizując wsparcie na rzecz osoby podopiecznej planować techniki monitorowania działań opiekuńczych
Kompetencje personalne i społeczne		<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy wysokiej jakości usług świadczonych na rzecz drugiego człowieka wskazuje zasady kultury osobistej i etyki podczas realizacji zadań zawodowych 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje usług świadczonych osobie podopiecznej opisuje zasady etyczne podczas świadczenia usług opiekuńczych przestrzega tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy opisuje skutki łamania zasad etycznych omawia zasady współpracy z osobą niepełnosprawną z zachowaniem kultury i etyki zawodowej 	<ul style="list-style-type: none"> dobierać rodzaj usług do potrzeb podopiecznego określić kompetencje opiekunki środowiskowej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług przestrzegać zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych
Organizacja pracy małych zespołów		<ul style="list-style-type: none"> przedstawia pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje sposób wykonania zadania 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśniać sposób wykonania zadania

4.6.4 Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania

prezentacja, wykład z wykorzystaniem środków wizualnych, aktywizująca metoda tekstu przewodniego, praca w grupach, praca w parach, ćwiczenia praktyczne w grupach, odczytywanie informacji zamieszczonych na schematach.

Warunki realizacji

Zajęcia dydaktyczne powinny być prowadzone w pracownia wspomagania komputerowego działalności zawodowej wyposażonej w stanowiska komputerowe dla uczestników (jedno stanowisko dla jednego uczestnika), stanowisko komputerowe dla prowadzącego podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu, urządzenie wielofunkcyjne, pakiety programów biurowych i graficznych, projektor multimedialny, tablicę interaktywną. W sali lekcyjnej powinny znajdować się zestawy ćwiczeń, instrukcje do ćwiczeń, komputerowe programy demonstracyjne i symulacyjne, czasopisma branżowe, katalogi, wzory dokumentacji, pakiety edukacyjne dla uczestników, karty samooceny, karty pracy dla uczestników i prezentacje multimedialne

Dodatkowo do dyspozycji wskazane są tematyczne e-booki, animacje 2D/3D, atlasy interaktywne, plansze interaktywne, gry edukacyjne, filmy edukacyjne, symulatory, wirtualne laboratoria umożliwiające realizowanie treści w formie zdalnej.

Obudowa dydaktyczna

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form pracy aktywizującej uczestników np. praca w grupach po 2-3 uczestników. W trakcie prac z uczestnikami należy pozostawiać im dodatkowy czas na własne prace związane z realizowanymi celami kształcenia. Dodatkowy czas należy też poświęcić na indywidualizowanie pracy uczestników w zależności od ich możliwości i potrzeb.

4.6.5 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Sprawdzanie opanowania przez uczestnika wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie wykonanych ćwiczeń. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, formy przedstawienia. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

5. Ewaluacja programu kursu umiejętności zawodowych

Tabela 11 Ewaluacja programu kursu umiejętności zawodowych

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
przedstawia potrzeby biopsychospołeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania (ek)	rozdziela potrzeby biopsychospołeczne człowieka	Przeprowadzenie testów sprawdzających, sprawdzenie ich przez prowadzącego	W czasie realizacji programu nauczania podczas trwania KUZ
	opisuje potrzeby biopsychospołeczne człowieka		
	dobiera sposoby zaspokajania potrzeb w zależności od sytuacji osoby podopiecznej		
planuje działania opiekuńcze wspólnie z osobą podopieczną (ek)	rozpoznaje możliwości osoby podopiecznej do sprawowania samo opieki		
	ocenia ograniczenia osoby podopiecznej		
	dobiera planowane działania do stanu osoby podopiecznej		
	dobiera działania do indywidualnych potrzeb osoby podopiecznej		
opracowuje indywidualny plan opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie (ek)	wymienia elementy indywidualnego planu opieki	Przeprowadzenie testów sprawdzających, sprawdzenie ich przez prowadzącego	W czasie realizacji programu nauczania podczas trwania KUZ
	opracowuje indywidualny plan opieki w zależności od sytuacji osoby podopiecznej		
	opracowuje indywidualny plan opieki z uwzględnieniem technik, metod i narzędzi pracy		
prowadzi dokumentację pracy z osobą podopieczną (ek)	wymienia rodzaje dokumentów obowiązujących w pracy z osobą podopieczną	Przeprowadzenie testów sprawdzających, sprawdzenie ich przez prowadzącego	W czasie realizacji programu nauczania podczas trwania KUZ
	dokumentuje prowadzone działania		
	analizuje prowadzoną dokumentację		
	wprowadza zmiany w prowadzonej dokumentacji po przeprowadzonej analizie		

6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

6.1. Wykaz literatury

- 1) Błędowski P., Pomoc społeczna i opieka nad osobami starszymi w RFN, INTERART, Warszawa 1995.
- 2) Boczoń J., Toczyński W., Załuska M., Leś E., Organizacje pozarządowe w społeczeństwie obywatelskim, BPS, Warszawa 1995.
- 3) Cierpiąłkowska L., *Psychopatologia*, wyd. SWPS ACADEMICA, Warszawa 2007.
- 4) Dison N., *Technika zabiegów pielęgniarstwach*, PZWL, Warszawa 1988.
- 5) Firlit-Fesnak G., *Polityka społeczna*, PWN, 2017.
- 6) Foks H., *Asystentura rodziny. Teoria, praktyka, badania*, PWN 2016.
- 7) Jabłoński L., Wysokińska-Miszczyk J., *Podstawy gerontologii i wybrane zagadnienia z geriatry*, wyd. Czelej, Lublin 2000.
- 8) Meyer R., *Psychopatologia. Jeden przypadek – wiele teorii*, GWP, Gdańsk 2003.
- 9) Mikołajewska E., *Osoba ciężko chora lub niepełnosprawna w domu. Poradnik dla opiekunów*, pod red. nauk. E. Krajewskiej-Kułąk, PZWL, Warszawa 2008.
- 10) Zahradniczek K., *Pielęgniarstwo*, PZWL, Warszawa 2006.

6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

Pracownia wspomagania komputerowego działania zawodowej wyposażona w:

- stanowiska komputerowe dla uczestników (jedno stanowisko dla jednego uczestnika),
- stanowisko komputerowe dla prowadzącego podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu,
- urządzenie wielofunkcyjne,
- pakiety programów biurowych i graficznych,
- projektor multimedialny,
- tablicę interaktywną.

W pracowniach oraz pomieszczeniach praktycznej nauki zawodu powinny znajdować się przepisy BHP dotyczące pracy z urządzeniami oraz instrukcje obsługi i konserwacji tych urządzeń. Niezbędne są również zestawy ćwiczeń, instrukcje do ćwiczeń, pakiety edukacyjne dla uczestników, karty samooceny, karty pracy dla uczestników i prezentacje multimedialne związane z treściami kształcenia, czasopisma branżowe, atlasy, słowniki, katalogi.

Dodatkowo do dyspozycji wskazane są tematyczne e-booki, animacje 2D/3D, atlasy interaktywne, plansze interaktywne, gry edukacyjne, filmy edukacyjne, symulatory, wirtualne laboratoria, programy ćwiczeniowe do projektowania przez dobieranie umożliwiające realizowanie treści w formie zdalnej dostosowane treściami do poszczególnych przedmiotów teoretycznych i praktycznych.

7. Sposób i forma zaliczenia kursu

Kurs umiejętności zawodowych kończy się zaliczeniem w formie walidacji osiągnięć uczestnika kursu, polegającej na ocenie wykonywanych w trakcie nauki projektów i ćwiczeń oraz na podstawie uzyskanych w trakcie kursu ocen z poszczególnych przedmiotów.

O zaliczeniu zajęć edukacyjnych w kształceniu teoretycznym decyduje prowadzący te zajęcia na podstawie zaliczenia testów sprawdzających.

Test uznany jest za zaliczony, gdy uzyskano co najmniej 50% punktów możliwych do zdobycia.

Do oceny osiągnięć edukacyjnych uczestników proponuje się stosowanie testów wielokrotnego wyboru, zadań z luką, ocenę aktywności słuchacza podczas wykonywania zadań w grupie, ocenę jakości wykonania zadań przez słuchacza. Proponuje się, aby osiągnięcia uczestników oceniać w zakresie zaplanowanych, uszczegółowionych celów kształcenia na podstawie:

- obserwacji wykonanych ćwiczeń,
- testu pisemnego.

Umiejętności praktyczne proponuje się sprawdzać na podstawie obserwacji czynności wykonywanych przez słuchacza w trakcie realizacji ćwiczeń. Podczas obserwacji należy zwrócić uwagę na:

- wyszukiwanie i przetwarzanie rzetelnych informacji pozyskanych z różnych źródeł,
- poprawność merytoryczną wykonanych ćwiczeń praktycznych,
- umiejętność pracy w zespole.

Ważne kryteria oceny efektów kształcenia to: zaplanowanie wykonania zadania, dobór elementów oraz sporządzona dokumentacja zawodowa. Możliwe są również inne sposoby i formy zaliczenia, takie jak: testy praktyczne, wykonanie projektów, próby pracy, aktywność uczącego się na zajęciach, prezentacje na forum grupy z przeprowadzonych prac.

O zaliczeniu zajęć edukacyjnych w kształceniu praktycznym decyduje prowadzący te zajęcia na podstawie zaliczenia zadań praktycznych.

Kurs umiejętności zawodowych uznaje się za zaliczony, jeżeli uczestnik uzyskał zaliczenie ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych w kształceniu teoretycznym i praktycznym.

Osoba, która uzyskała zaliczenie, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kursu umiejętności zawodowych. Osoba, która ukończyła kurs umiejętności zawodowych z jednostek efektów kształcenia:

SPO.05.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy

SPO.05.2. Podstawy pomocy społecznej

SPO.05.4. Wykonywanie czynności opiekuńczych

SPO.05.5. Wspieranie osoby podopiecznej w czynnościach dnia codziennego

SPO.05.6. Aktywizowanie osoby podopiecznej do samodzielności życiowej

SPO.05.7. Język obcy zawodowy

8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć

Tabela 12. Weryfikacja programu nauczania KUZ pod kątem zgodności z przepisami prawa oświatowego

Lp.	Program kwalifikacyjnego kursu zawodowego/kursu umiejętności zawodowych uwzględnia	Zawartość opracowanego programu zajęć (Tak-T/Nie-N)
1	Cele kształcenia (zadania zawodowe)	T
2	Efekty kształcenia	T
3	Kryteria weryfikacji	T
4	Warunki realizacji kształcenia w kwalifikacji (lub niezbędne do realizacji danej jednostki efektów)	T
5	Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub jednostki efektów	T

Tabela 13. Weryfikacja programu KUZ pod kątem kompletności efektów kształcenia

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
<i>SPO.05.3. Organizowanie prac opiekuńczych</i>		
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
przedstawia potrzeby biopsychospołeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania (ew)	rozdziela potrzeby biopsychospołeczne człowieka	Potrzeby bio-psycho-społeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania
	opisuje potrzeby biopsychospołeczne człowieka	Potrzeby bio-psycho-społeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania
	dobiera sposoby zaspokajania potrzeb w zależności od sytuacji osoby podopiecznej	Potrzeby bio-psycho-społeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ew)	objaśnia pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka	Budowa organizmu człowieka
	omawia budowę i funkcję tkanek, narządów i układów organizmu człowieka	Budowa organizmu człowieka
rozpoznaje objawy chorobowe poszczególnych układów i narządów osoby podopiecznej (ew)	wyjaśnia podstawowe pojęcia z zakresu patologii	Objawy chorobowe poszczególnych układów i narządów osoby podopiecznej
	określa etiologię i patomechanizm chorób społecznych i cywilizacyjnych	Objawy chorobowe poszczególnych układów i narządów osoby podopiecznej
	opisuje objawy chorobowe, a zwłaszcza objawy chorób narządu ruchu oraz układu krwionośnego, oddechowego, pokarmowego i nerwowego	Objawy chorobowe poszczególnych układów i narządów osoby podopiecznej
	opisuje objawy zaburzeń zdrowia psychicznego	Objawy chorobowe poszczególnych układów i narządów osoby podopiecznej
planuje działania opiekuńcze wspólnie z osobą podopieczną (ek)	rozpoznaje możliwości osoby podopiecznej do sprawowania samo opieki	Planowanie działań opiekuńczych wspólnie z osobą podopieczną
	ocenia ograniczenia osoby podopiecznej	Planowanie działań opiekuńczych wspólnie z osobą podopieczną
	dobiera planowane działania do stanu osoby podopiecznej	Planowanie działań opiekuńczych wspólnie z osobą podopieczną
	dobiera działania do indywidualnych potrzeb osoby podopiecznej	Planowanie działań opiekuńczych wspólnie z osobą podopieczną
rozpoznaje na podstawie analizy dokumentacji sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej (ew)	określa rodzaje dokumentacji, która może służyć do analizy sytuacji zdrowotnej, społecznej i materialnej osoby podopiecznej	Rozpoznawanie na podstawie analizy dokumentacji sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej Analiza dokumentacji przedstawiającej sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej
	opisuje sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej na podstawie analizy dokumentacji	Rozpoznawanie na podstawie analizy dokumentacji sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej Analiza dokumentacji przedstawiającej sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
	wskazuje zależność sytuacji zdrowotnej i społecznej od warunków życia osoby podopiecznej	Rozpoznawanie na podstawie analizy dokumentacji sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej Analiza dokumentacji przedstawiającej sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej
organizuje środowisko życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów (ew)	rozpoznaje potrzeby osoby podopiecznej	Organizowanie środowiska życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów Organizacja środowiska życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów
	rozpoznaje sytuację społeczną, materialną zdrowotną osoby podopiecznej	Organizowanie środowiska życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów Organizacja środowiska życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów
	rozpoznaje problemy osoby podopiecznej	Organizowanie środowiska życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów Organizacja środowiska życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów
	określa udogodnienia ułatwiające codzienne życie osobie podopiecznej	Organizowanie środowiska życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów Organizacja środowiska życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów
dobiera metody i techniki pracy socjalnej do potrzeb osoby podopiecznej (ew)	wymienia metody pracy socjalnej	Metody i techniki pracy socjalnej
	rozdziela techniki pracy socjalnej	Metody i techniki pracy socjalnej
	dobiera narzędzia do realizacji zaplanowanych działań	Metody i techniki pracy socjalnej
opracowuje indywidualny plan opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie (ek)	wymienia elementy indywidualnego planu opieki	Indywidualny planu opieki nad osobą podopieczną Zasady opracowywania indywidualnego planu opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie
	opracowuje indywidualny plan opieki w zależności od sytuacji osoby podopiecznej	Indywidualny planu opieki nad osobą podopieczną Zasady opracowywania indywidualnego planu opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
	opracowuje indywidualny plan opieki z uwzględnieniem technik, metod i narzędzi pracy	Indywidualny planu opieki nad osobą podopieczną Zasady opracowywania indywidualnego planu opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie
dobiera techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych (ew)	opisuje techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną	Techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych Metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych
	stosuje metody pracy opiekuńczej i metody aktywizujące osobę podopieczną	Techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych Metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych
organizuje wsparcie na rzecz osoby podopiecznej i współpracuje z jej środowiskiem (ew)	ocenia możliwości wsparcia osoby podopiecznej w środowisku lokalnym	Organizowanie wsparcia na rzecz osoby podopiecznej i współpraca z jej środowiskiem
	wskazuje możliwości wsparcia osoby podopiecznej ze strony środowiska lokalnego	Organizowanie wsparcia na rzecz osoby podopiecznej i współpraca z jej środowiskiem
	współdziała z innymi osobami, organizacjami i instytucjami, realizując wsparcie na rzecz osoby podopiecznej	Organizowanie wsparcia na rzecz osoby podopiecznej i współpraca z jej środowiskiem
	opisuje zasady współpracy z instytucjami i organizacjami społecznymi na rzecz osoby podopiecznej	Organizowanie wsparcia na rzecz osoby podopiecznej i współpraca z jej środowiskiem
	planuje techniki monitorowania działań opiekuńczych	Organizowanie wsparcia na rzecz osoby podopiecznej i współpraca z jej środowiskiem
prowadzi dokumentację pracy z osobą podopieczną (ek)	wymienia rodzaje dokumentów obowiązujących w pracy z osobą podopieczną	Prowadzenie dokumentacji pracy z osobą podopieczną
	dokumentuje prowadzone działania	Prowadzenie dokumentacji pracy z osobą podopieczną
	analizuje prowadzoną dokumentację	Prowadzenie dokumentacji pracy z osobą podopieczną
	wprowadza zmiany w prowadzonej dokumentacji po przeprowadzonej analizie	Prowadzenie dokumentacji pracy z osobą podopieczną